

Η ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Του Θανάση Κουρματζή

Πληροφορίες, συχνά αντικρουόμενες, για τη κρίση, την ευρωζώνη, τα spreads, τα cds, τις αγορές μετοχών και ομολόγων, κλπ, έχουν δημιουργήσει μια θάλασσα, θολή και άγρια ομολογουμένως, που απειλεί με πνιγμούς. Απειλούνται ακόμα και οι πιο δεινοί κολυμβητές. Ασφαλώς το πρόβλημα ξεκίνησε να εμφανίζεται στην Ελλάδα αλλά δεν δημιουργήθηκε από την Ελλάδα. Η ελληνική οικονομία συμπύκνωσε και ενσωμάτωσε τις ενδογενείς αδυναμίες, τις αντιφάσεις και τις ατέλειες του τρόπου με τον οποίο δημιουργήθηκε η ευρωζώνη και το ενιαίο νόμισμα. Οι αδυναμίες αυτές καλύπτονταν κατά τη δεκαετία της ανάπτυξης που προηγήθηκε, αν και βρίσκονταν πάντα κάτω από το άγρυπνο βλέμμα των αγορών, ενώ ξέσπασαν βίαια τώρα που η κρίση διαλύει κάθε τεχνική συγκάλυψη.

Και πρώτα απ' όλα, οι διαστάσεις του προβλήματος δεν είναι αυτές που δημιουργεί το ελληνικό πρόβλημα αλλά είναι πολύ μεγαλύτερες. Είναι γιγαντιαίες και απειλούν σοβαρά την ύπαρξη της ίδιας της ευρωζώνης. Δεν είναι υπερβολική η διαπίστωση ότι υπάρχει πραγματικός κίνδυνος διάλυσης του ενιαίου νομίσματος. Όσο και αν ψυχολογικές και ίσως συναισθηματικές προσεγγίσεις την αποβάλλουν αμέσως μόλις την συναντούν, η πραγματικότητα δεν αλλάζει. Το ευρώ απειλείται. Το ερώτημα είναι από ποιους κινδυνεύει. Αν εξαιρέσουμε τους παράγοντες που προέρχονται από τον οξύτατο διεθνή ανταγωνισμό, οι μεγαλύτερες απειλές προέρχονται από τις ίδιες τις δομές των οικονομιών της ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπιδρούν επίσης παράγοντες που προέρχονται από την απουσία ενιαίου κέντρου λήψης των πολιτικών και στρατηγικών αποφάσεων. Η δεκαετής ύπαρξη του ευρώ στο διεθνή ανταγωνισμό έχει αποδείξει με τον πιο σαφή τρόπο πως ούτε οι οικονομικές δομές των χωρών μελών, ούτε και οι γεωπολιτικές τους στρατηγικές είναι κοινές ή έστω αμοιβαία συμπληρωματικές.

Μπορώ αμέσως να διακρίνω τρία διαφορετικά οικονομικά παραγωγικά πρότυπα ανάμεσα στα κράτη / μέλη και τρεις διαφορετικές γεωπολιτικές στρατηγικές. Το βόρειο ευρωπαϊκό γερμανικό οικονομικό πρότυπο, το αγγλοσαξωνικό και το νότιο ευρωπαϊκό περιφερειακό. Αντίστοιχες είναι και οι πολιτικές στρατηγικές των τριών υποσυνόλων, στους διεθνείς ανταγωνισμούς. Αυτές οι διαφορές δεν είναι μόνο ποσοτικές αλλά και ποιοτικές και με τη πάροδο του χρόνου έχουν σχηματίσει μια εσωτερική αντίθεση ανάμεσα στις χώρες που τα οικονομικά τους σύνολα παράγουν πλεονάσματα στους εξωτερικούς τους λογαριασμούς και στις χώρες που παράγουν ελλείμματα. Αντίθεση είναι η κίνηση στους λογαριασμούς κεφαλαίων. Παραδοσιακά οι ελλειμματικές χώρες είχαν στη διάθεση τους το όπλο της διακύμανσης των συναλλαγματικών τους ισοτιμιών ώστε να καλύψουν μέρος της απόστασης αλλά με το ενιαίο νόμισμα το όπλο αυτό έχει αφοπλισθεί. Δεδομένης της απουσίας ενιαίας δημοσιονομικής πολιτικής το χάσμα αυτό γίνεται μεγαλύτερο.

Τόσο η οικονομική θεωρία όσο και η διεθνής πρακτική, έχουν αποδείξει πως ενιαίες νομισματικές περιοχές μπορούν να αποβούν αποτελεσματικές και να αποφέρουν μακροοικονομική αποτελεσματικότητα μόνον όταν συντρέχουν μια σειρά από συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Σε γενικές γραμμές οι προϋποθέσεις αυτές είναι η ελεύθερη διακίνηση των παραγωγικών συντελεστών, η απουσία εθνικών φραγμάτων στις εμπορικές συναλλαγές, η σχετική σταθερότητα των τιμών και ο υψηλός βαθμός σύγκλισης και οικονομικής ολοκλήρωσης. Αν δούμε το οικονομικό ανάγλυφο της Ε. Ένωσης θα διαπιστώσουμε πως πράγματι έχει επιτευχθεί η απελευθέρωση στη κίνηση των κεφαλαίων και του εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών αλλά η κινητικότητα της εργασίας, λόγω γλωσσικής επικοινωνίας, κουλτούρας, κλπ, είναι πολύ χαμηλή. Επίσης η αξία των εμπορικών συναλλαγών ως προς το ΑΕΠ, είναι μεταξύ 10 και 20%, κάτι που δείχνει πως η οικονομική ολοκλήρωση βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα. Αν προσθέσουμε την απουσία ενιαίας δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής τότε το ανάγλυφο γίνεται ακόμα πιο τραχύ. Από τη διεθνή πρακτική και πάλι, γνωρίζουμε πως όταν μία από τις προϋποθέσεις (κινητικότητα κεφαλαίων) αντιβαίνει σε μια άλλη (ακινησία εργασίας) τότε χάνονται και οι μεσοπρόθεσμες ωφέλειες από την μακροοικονομική αποτελεσματικότητα και ισορροπία. Με άλλα λόγια οι σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες που εξασφαλίζει το ενιαίο νόμισμα αποστερούν από τις εθνικές κυβερνήσεις την ικανότητα να εφαρμόσουν πολιτικές εξομάλυνσης των διαταράξεων της παραγωγής. Ναι αλλά το αντεπιχείρημα είναι πως προσφέρουν ασπίδα προστασίας στις κερδοσκοπικές επιθέσεις των αγορών. Τουλάχιστον έτσι πίστευαν ορισμένοι μέχρι πρότινος γιατί η πραγματικότητα έχει δείξει πως συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Τελικά είναι ωφελημένες οι χώρες μέλη, από την επίτευξη σταθερών ονομαστικών συναλλαγματικών ισοτιμιών που επιφέρει το ευρώ ή δεν είναι; Για να γίνει περισσότερο ακριβής μια αμερόληπτη εκτίμηση, θα πρέπει να ανατρέξουμε λίγο πίσω. Να θυμηθούμε σύντομα τις φάσεις από τις οποίες πέρασε η πολιτικής της νομισματικής ενοποίησης στην Ευρώπη.

Αφού το σύστημα των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών του Bretton Woods κατέρρευσε ύστερα από τριάντα χρόνια λειτουργίας περίπου, το 1973, σφραγίζοντας μια πράγματι χρυσή εποχή μετά τον πόλεμο, οι Ευρωπαίοι άφησαν τα νομίσματα τους από τη μια πλευρά να κυμαίνονται ελεύθερα έναντι του δολαρίου αλλά από την άλλη προσπάθησαν να μειώσουν τις διακυμάνσεις των ισοτιμιών μεταξύ τους. Η έκθεση της επιτροπής Werner, πρότεινε το 1971 τρία στάδια μέσω των οποίων η Ευρώπη θα σταθεροποιούσε τις ισοτιμίες των νομισμάτων και θα καθιέρωνε ένα ομοσπονδιακό ευρωπαϊκό σύστημα τραπεζών. Οι λόγοι που οδηγούσαν τους ευρωπαίους ηγέτες προς την νομισματική ενοποίηση ήταν δύο: να διευρυνθεί ο ρόλος της Ευρώπης στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα ως απάντηση στην τότε αναξιοπιστία των ΗΠΑ, και στην μετατροπή της Ευρ. Ένωσης σε μια πραγματικά ενοποιημένη αγορά αγαθών, υπηρεσιών και ανθρώπων. Από το 1969 που άρχισαν οι πρώτες συζητήσεις μέχρι το 1999 που καθιερώθηκε το ενιαίο νόμισμα πέρασαν 30 ολόκληρα χρόνια πειρατισμών και δοκιμής νομισματικών πολιτικών. Οι χώρες που έπαιρναν μέρος στο πείραμα από την αρχή δεν ήταν οι ίδιες που στο τέλος αποτέλεσαν τα μέλη της ευρωζώνης. Στην αρχή τέσσερις μόνο χώρες, η Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο και Λουξεμβούργο σχημάτισαν μια βάση κοινής διακυμάνσης των νομισμάτων τους έναντι του δολαρίου, την οποία αποκάλεσαν «φίδι». Μετά από λίγο, το 1979, οκτώ χώρες, οι αρχικές του «φιδιού» και η Γαλλία, Ιταλία, Δανία και Ιρλανδία, δημιούργησαν το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα (ΕΝΣ), το οποίο περιόριζε τις διακυμάνσεις των ισοτιμιών μέσα σε ορισμένα πλαίσια. Παρά το γεγονός ότι οι διαφορές πληθωρισμού ανάμεσα στις χώρες, 2,7% της Γερμανίας και 12,1% της Ιταλίας, ήταν αρκετά μεγάλες το ΕΝΣ κατάφερε να διατηρηθεί και να επεκταθεί με την ένταξη της Ισπανίας το 1989 της Βρετανίας το 1990 και της Πορτογαλίας το 1992. Μεγάλες πολιτικές αλλαγές όμως, όπως η κατάρρευση της σοβιετικής αυτοκρατορίας, η ενοποίηση της Γερμανίας, κλπ, οδήγησαν τον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών (ΕΝΣ) σε αλλεπάλληλες αλλαγές και επανακαθορισμό των ισοτιμιών των νομισμάτων. Από το Μάρτιο του 1979 που δημιουργήθηκε έως το 1987 μεσολάβησαν έντεκα αλλαγές ισοτιμιών. Το σύστημα αναζητούσε μια άριστη λειτουργία που θα το οδηγούσε αφ' ενός στον περιορισμό των συναλλαγματικών ελέγχων και αφ' εταίρου στην απόκρουση των κερδοσκοπικών επιθέσεων.

Καθορίστηκαν δύο ζώνες ορίων εντός των οποίων τα νομίσματα μπορούσαν να διακυμαίνονται. Στη στενή ζώνη εντάχθηκαν όλες οι χώρες εκτός από την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Ιταλία και Βρετανία, οι διακυμάνσεις των οποίων μπορούσαν να είναι πάνω κάτω από την κεντρική ισοτιμία κατά 6% ενώ τα όρια στη στενή ζώνη ήταν 2,25%. Τόσο οι δομικές οικονομικές διαφορές των χωρών όσο και η μεγάλη μεταβλητότητα των πολιτικών ισορροπιών της εποχής, έφεραν νομισματική κρίση και τον Σεπτέμβριο του 1992 η Βρετανία και Ιταλία αποχώρησαν προσωρινά από τον μηχανισμό κάτω από άγριες επιθέσεις κερδοσκόπων. Αυτό ανάγκασε τους σχεδιαστές της νομισματικής πολιτικής να αυξήσουν τα όρια των διακυμάνσεων προκειμένου να επαναφέρουν την αποτελεσματική ευελιξία. Το 1993 τα όρια των επιτρεπόμενων διακυμάνσεων έφθασαν να είναι +, - , 15%.

Σωστά ο μηχανισμός αύξανε ή μείωνε τα όρια των διακυμάνσεων ανάλογα με τις διεθνείς

πολιτικές και οικονομικές συνθήκες προκειμένου να γίνει αποτελεσματικός και σωστά η μία χώρα δάνειζε την άλλη όταν η δεύτερη έβλεπε να υποτιμάται το νόμισμα της προκειμένου να το συγκρατήσει με μαζικές αγορές.

Από το 1987 έως το 1992 τα πράγματα με την νομισματική πολιτική πήγαιναν καλά. Όταν όμως το 1992 προέκυψε η ανάγκη της ενοποίησης των δύο Γερμανιών τότε αυτά άρχισαν να επιδεινώνονται. Η Γερμανία αγνόησε τους κανόνες του ΕΝΣ και προκειμένου να απορροφήσει της ανατολική Γερμανία προχώρησε σε επεκτατική δημοσιονομική πολιτική η οποία επέφερε και πληθωρισμό και μεγάλα εσωτερικά ελλείμματα. Για να αντιμετωπίσει την κατάσταση η Γερμανία αύξησε τα επιτόκια γεγονός που έπληξε την προσπάθεια των εταίρων της να αυξήσουν τα ποσοστά αύξησης των ΑΕΠ τους. Η κατάσταση εκτραχύνθηκε και τότε ήταν που η Βρετανία και Ιταλία έπεσαν θύματα κερδοσκοπικών επιθέσεων.

Ωστόσο η Γερμανία με την αντιπληθωριστική εμμονή της βοήθησε τις άλλες χώρες του ΕΝΣ να αυξήσουν την νομισματική τους αξιοπιστία στη διεθνή αγορά και να μειώσουν την όρεξη των κερδοσκόπων.

Ακολούθησε η πρωτοβουλία του 1992 η οποία έθετε τις βάσεις για μεγαλύτερη οικονομική ενοποίηση. Η «Λευκή Βίβλος» περιείχε συνολικά 300 μέτρα τα οποία όφειλαν οι χώρες του ΕΝΣ να υλοποιήσουν προκειμένου να απελευθερωθούν οι εμπορικές συναλλαγές και να καταργηθεί ό,τι εμπόδιζε την ελεύθερη λειτουργία των αγορών. Η απελευθέρωση όμως ήταν πιθανόν να δημιουργήσει αναταράξεις στα επίπεδα των τιμών και στη παραγωγή του προϊόντος και γι' αυτό οι χώρες αποφάσισαν να σταθεροποιήσουν τις συναλλαγματικές τους ισορροπίες σε μακροοικονομικό επίπεδο. Τελικά καταργήθηκαν τα εμπόδια στις εμπορικές συναλλαγές, οι συναλλαγματικοί έλεγχοι, και το δικαίωμα των κυβερνήσεων να εφαρμόζουν νομισματική και συναλλαγματική πολιτική.

Το επόμενο στάδιο ήταν η δημιουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (ΟΝΕ), στο τέλος του οποίου όλα τα εθνικά νομίσματα θα αντικαθίσταντο από ένα νόμισμα (από το ECU στο Ευρώ), και όλες οι κεντρικές τράπεζες από μία, την Ευρωπαϊκή. Η ένταξη όλων των υποψηφίων χωρών στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών ήταν απαραίτητη, και τα περιθώρια διακύμανσης των ισοτιμιών θα ήταν πολύ στενά. Αυτή ήταν η οικονομική αρχιτεκτονική του Ζάκ Ντελόρ η οποία εγκρίθηκε στο Μάαστριχτ και η τρίτη φάση ορίστηκε να αρχίσει την 1 Ιανουαρίου του 1999.

Τα κριτήρια της συνθήκης είναι γνωστά αλλά δεν ήταν αρκετά πειστικά για την Γερμανία. Εμφορούμενη από το φόβο του πληθωρισμού ζήτησε ένα πρόσθετο σχέδιο οικονομικής εξυγίανσης το οποίο ονόμασε Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπως καλή ώρα το σημερινό ελληνικό, και το οποίο θα εξασφάλιζε ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς ή και πλεονασματικούς. Η Γερμανία πίστευε πως δεν θα έπρεπε να επαναληφθεί η δεκαετία του 1970 με τους υψηλούς πληθωρισμούς της Γαλλίας, της Ιταλίας της Πορτογαλίας, Ισπανίας και Βρετανίας, γιατί κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε ένα ασθενές ενιαίο νόμισμα. Ο γερμανικός λαός δεν ήταν πρόθυμος να εγκαταλείψει το ισχυρό μάρκο για ένα ασθενές ευρώ.

Τελικά τον Μάϊο του 1998 έντεκα χώρες ήταν μέσα στα πλαίσια των κριτηρίων του Μάαστριχτ, άλλες με το σπαθί τους και άλλες με τη βοήθεια της «δημιουργικής λογιστικής» και τον επόμενο χρόνο το ευρώ ήταν πραγματικότητα. Λίγο αργότερο πραγματικότητα έγινε και στην Ελλάδα.

Αν επιχειρήσουμε μια επανεκτίμηση της απόδοσης της ευρωζώνης, την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας της θα καταλήγαμε στο συμπέρασμα πως οι αρχικοί στόχοι που τέθηκαν, δηλαδή ισχυρότερη παρουσία στο παγκόσμιο νομισματικό και οικονομικό σύστημα και προώθηση της οικονομικής ολοκλήρωσης εντός της ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν έχουν επιτευχθεί. Επί πλέον και όλα τα κριτήρια της συνθήκης τους Μάαστριχτ είναι αχρηστεμένα ακόμα και από την φανατική στη τήρηση τους Γερμανία.

Αφορμή για να αναδειχθούν οι βαθιές ρωγμές του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος ήταν ασφαλώς η τρέχουσα παγκόσμια κρίση.

Οι αναγκαίες προϋποθέσεις που αναφέραμε στην αρχή του άρθρου, δηλαδή η κινητικότητα των παραγωγικών συντελεστών, η απελευθέρωση των εμπορικών συναλλαγών, το σταθερό επίπεδο τιμών και η οικονομική ολοκλήρωση μέσω της πραγματικής σύγκλισης, ισχύουν μερικώς. Αν εξαιρέσουμε την κίνηση των κεφαλαίων, περισσότερο όμως των χρηματοοικονομικών και λιγότερο των παραγωγικών, και την απελευθέρωση του εμπορίου, περισσότερο των αγαθών και πολύ λιγότερο των υπηρεσιών, οι άλλες σημαντικότερες προϋποθέσεις έχουν σχεδόν ακυρωθεί. Η κινητικότητα της εργασίας είναι απογοητευτικά χαμηλή, τα επίπεδα των τιμών είναι διαφορετικά από χώρα σε χώρα και όχι σύμφωνα με την αρχική επιδίωξη για μία τιμή σε κάθε προϊόν παντού, η οικονομική ολοκλήρωση επίσης πολύ χαμηλά, στα αρχικά επίπεδα αν μετρηθεί με τον δείκτη των ενδοευρωπαϊκών συναλλαγών.

Οι εμπορικές συναλλαγές ως προς το ΑΕΠ, - εμπορευμάτων και υπηρεσιών - εντός της ευρωζώνης βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα αν συγκριθούν με εκείνες των ΗΠΑ. Αυτό σημαίνει πως η διαδικασία της οικονομικής ολοκλήρωσης βρίσκεται στα ίδια επίπεδα ή και λίγο χαμηλότερα από το σημείο της εκκίνησης, (κάτω από το 16% του ΑΕΠ). Αντίθετα αν ο βαθμός ολοκλήρωσης ήταν μεγαλύτερος τότε τα οφέλη κάθε χώρας που συμμετέχει στην ενιαία νομισματική ζώνη θα ήταν πολύ μεγαλύτερα.

Επίσης παραμένει το σχίσμα ανάμεσα στις χώρες του Βορά που στηρίζονται σε ένα πρότυπο παραγωγής εντάσεως ειδικειμένης εργασίας και στις χώρες του Νότου που στηρίζονται σε παραγωγές εντάσεως ανειδίκευτης εργασίας. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως τα πλεονάσματα του Βορά καταναλώνονται εν μέρει από τα ελλείμματα του Νότου. Κατά ένα μέρος που αφορά στη δομική σύνθεση της ευρωπαϊκής οικονομίας, έτσι εξηγείται το υψηλό δημόσιο χρέος του Νότου αλλά αυτό ουδόλως τον απαλλάσσει από τις ευθύνες της υπέρ χρέωσης και της κρίσης δανεισμού που προκάλεσε.

Αυτού του είδους οι ενδογενείς αντιφάσεις δεν μπορούν να στηρίξουν μια νομισματική περιοχή με σταθερές και κλειδωμένες συναλλαγματικές ισοτιμίες και ένα νόμισμα. Ασφαλώς και το ΕΝΣ, με τις ζώνες διακύμανσης ήταν πιο αποδοτικό όπως έδειξε η εμπειρία μεταξύ του 1987 και 1992, και πιο ευέλικτα προσαρμόσιμο. Δεν μπορεί μέχρι το 1999 που θεσπίστηκε το ενιαίο νόμισμα τα όρια των επιτρεπομένων διακυμάνσεων να ήταν συν πλην 15% από την κεντρική ισοτιμία και αμέσως μετά να κλειδώνουν νομισματικές ισοτιμίες χωρίς να έχει επέλθει καμία ουσιαστική επίτευξη των προϋποθέσεων. Δεν είναι δυνατόν. Αν συγκριθεί στο σύστημα της ενιαίας νομισματικής περιοχής της Ε. Ένωσης με εκείνη των ΗΠΑ, οι διαφορές θα γίνουν ακόμα πιο δεικτικές. Αυτές τις ρωγμές στο σύστημα του ευρώ, είναι που βλέπουν και αναλύουν οι λεγόμενες αγορές των κερδοσκόπων και επιτίθενται βίαια. Αυτές έβλεπαν και το 1992 όταν απέβαλλαν τη λίρα Αγγλίας και τη λιρέτα της Ιταλίας.

Τι πρέπει να γίνει; Αν θέλει πραγματικά η Ε. Ένωση να εξελιχθεί σε ένα αξιόπιστο παγκόσμιο παίκτη, στο διεθνές οικονομικό σύστημα, θα πρέπει να εγκαταλείψει τις ιδέες

για επανακαθορισμό των γεωπολιτικών στρατηγικών (ίσως επ' αυτού επανέλθουμε σε ένα άλλο άρθρο), να δημιουργήσει ένα ομοσπονδιακό σύστημα δημοσιονομικής πολιτικής το οποίο θα στοχεύει στην ανακατανομή πόρων και τεχνογνωσίας και προς την πραγματική σύγκλιση των παραγωγικών συστημάτων, να επανακαθορίσει τα κριτήρια του Μάαστριχτ με ρεαλιστικό, ευέλικτο και ορθολογικό τρόπο και να προχωρήσει γρήγορα τις διαδικασίες της πολιτικής ενοποίησης.

Αν συνεχιστούν με τον ίδιο τρόπο οι μακροοικονομικές ασυμμετρίες, η απουσία θεσμών ενιαίας δημοσιονομικής πολιτικής και ο απίθανος πολιτικός κατακερματισμός, τότε είναι σχεδόν βέβαιο πως, εντός του οξύτατου διεθνούς ανταγωνισμού, το ευρώ θα τελειώσει άδοξα το σύντομο βίο του.

Κουρματζής Θανάσης

Οικονομολόγος / Στατιστικός / Μελετητής

thanosko@yahoo.com

CEO « Κέντρο Μελετών των Οικονομικών κρίσεων και της Διεθνούς Ασφάλειας»

Βιβλιογραφία:

Eurostat Yearbook, 2001 – 2009

The theory of optimum currency areas, - American Economic Review 51 (Σεπτέμβρης 161) του R. Mundell.

Regional non adjustment and Fiscal policy, των Obstfeld Maurice – Giovanni Peri, 1998.

Η κρίση και το μέλλον του Ευρώ

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
